

Opdrachtgevers in de bouw optimistisch over toekomst

In de namiddag van donderdag 12 oktober toert Floor Felten van de Schiphol Group een slide op het scherm met 'Schiphol verbindt, al honderd jaar' erop. Die dag verbindt Schiphol ongeveer honderd bestuurders van semipublieke opdrachtgevers in de bouw- en infrasector. Met een hartelijk welkom geeft gastvrouw Felten de aftrap voor de jongste versie van het jaarlijkse Diner Pensant van het Opdrachtgeversforum in de bouw.

Als we afgaan op de sfeer tijdens de bijeenkomst, zit het met die toekomst wel goed. De opdrachtgevers verzamelen zich in het spectaculaire Hilton Amsterdam Airport Schiphol. Allemaal even ontspannen, iedereen net zo betrokken. Tijdens de masterclasses horen we veel vragen van een geëngageerd en geïnspireerd publiek en tussendoor vangen we in de wandelgangen pittige discussies op. De ondertoon is er stevast één van optimisme.

Het zal ook liggen aan het aanstekelijke enthousiasme van voorzitter Jan Hendrik Dronkers. Hij ziet een sector die na jaren van passiviteit uit de crisis is opgekrabbeld. De bouwproductie steeg in 2015 met ruim zeven procent. Bedrijven investeren in digitale oplossingen en de diversiteit in de sector groeit. Dronkers prijst de eendracht onder organisaties en neemt een voorzichtig voorschot op de ontwikkeling van een gedeelde visie op de markt. Een visie die de maatschappelijke opgave als vertrekpunt heeft.

Geen toekomst zonder historie

Na het welkom van de gastvrouw en de voorzitter is het woord aan André van den Berg, CCO van Schiphol, en Maurits Schaafsma, bestuurslid Railforum en planoloog bij Schiphol. Schaafsma neemt ons mee terug in de tijd en vertelt geanimeerd over het ontstaan van Schiphol zoals we het nu kennen en hoe de plannen voor de toekomst voortborduren op dit verleden.

Tijdens het diner waren in de wandelgangen diverse sprekers van Schiphol aan het woord over de bijzondere positie van de luchthaven als opdrachtgever.

Van opdracht naar opgave

De maatschappelijke opgave waarop Dronkers ons op wees, sluit naadloos aan op de masterclass van Jeroen Kroese, directeur van Sallcon. Sallcon helpt mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt weer aan werk. 'De bouw heeft meer mensen nodig', zegt hij. 'Maar mensen met een beperking kom je er nog te weinig tegen.' Terwijl zij volgens de spreker een belangrijke bijdrage leveren. Rechtstreeks, door het werk wat zij doen, maar ook indirect. Hun enthousiasme om zich weer nuttig te maken heeft een positief effect op de motivatie van het team waarin zij werken. De toehoorders van Kroese raken in elk geval gemotiveerd. 'Als opdrachtgevers moeten we al in de uitvraag stilstaan bij onze maatschappelijke opgave', zegt een van hen.

Reacties zijn er ook op de prikkelende stellingen over organische gebiedsontwikkeling van Leonie Janssen-Jansen, hoogleraar Landgebruiksplanning aan de Universiteit Wageningen. In haar bijzonder interactieve masterclass vraagt ze bijvoorbeeld wat flexibeler is: organisch ontwikkelen of Vinex? Het laatste, geeft ze als antwoord, waarop er een interessante discussie ontstaat. Verder stelt Janssen-Jansen dat sociale woningbouw gebaat is bij grootschaligheid en structuur. 'Alles loslaten, zoals bij organisch ontwikkelen

werkt daar niet.' Een van de deelnemers voelt zich daar prima bij: 'Opdrachtgevers zijn gewend om te sturen.'

Macht in de bouw

Ook Roeland Dietvorst weet de zaal wakker te schudden. Dietvorst is expert op het gebied van neuropsychologie en medeoprichter van Alpha.One, dat consumentengedrag bestudeert en voorspelt. Zijn stelling: 'Beslissingen, ook op zakelijk gebied, worden beïnvloed door het onderbewuste en achteraf beargumenteerd.' Veel deelnemers reageren in eerste instantie sceptisch. Na een test, waarbij ze in zeer korte tijd uit twee foto's van mannen de meest competente moeten kiezen, zijn ze om. Verbluft en beschaamt dat ook zij zich onbewust door uiterlijke kenmerken laten leiden. Een oerinstinct, noemt Dietvorst het. Zijn advies: neem voor belangrijke beslissingen meer tijd, zodat je de ratio meer kans geeft.

Chantal Engelen vertelt een boeiend verhaal van buiten de branche. Als medeoprichter van Kromkommer strijdt zij tegen het verspillen van 'lelijke groenten'. 'Het is de retailer die bepaalt welke groenten hij wel en welke hij niet verkoopt', vertelt ze. 'De teler blijft achter met de resten.' Zonde en volstrekt onterecht. Kromkommer probeert mensen bewust te maken hiervan en zo verspilling tegen te gaan. Dat doen ze via de Kromcommunity, een netwerk van ambassadeurs. Als je de kwaliteitsservaring onder die ambassadeurs verandert, meent Engelen, verander je uiteindelijk de keten.

Deelnemers knikken als een van hen oppert: 'Dit verhaal gaat over macht en hoe die voor onderaannemers in de bouw uitpakt.'

Goede zaken

Het optimisme over de toekomst straalt er vanaf bij Minouche Cramer van het Startup in Residence-programma van de gemeente Amsterdam. Ze geeft een masterclass over een nieuwe manier van aanbesteden: 'We nodigen creatieve startups uit ons te helpen bij het oplossen van maatschappelijke problemen', zegt Cramer. 'In ruil bieden wij hun een trainingsprogramma op het gebied van gemeentelijke aanbestedingen en begeleiding door mentoren.' Voordeel: de gemeente heeft de eerste keuze uit innovatieve oplossingen en de startup krijgt de kans op een goede start. Medepresentator Haim Samuels van startup Gamatec doet alvast goede zaken. Zijn bedrijf slaat koolstofdioxide op in een grondstof die wordt gerecycled uit afval en in zijn nieuwe vorm dienst doet als bouw materiaal. Na afloop van de masterclass zien we hoe Samuels een afspraak maakt met enkele opdrachtgevers.

Denken de opdrachtgevers van vandaag dat ze na de intensieve masterclasses ontspannen kunnen napraten? Dan hebben ze buiten de opdrachtgevers van morgen gerekend. In een interactieve, hilarische sessie vatten de JongeHonden de avond samen in vijf droombeelden. 'Als wij later opdrachtgever zijn, is Roeland Dietvorst de nieuwe Rem Koolhaas', verwijst de jonge garde in één ervan naar de masterclass over consumentengedrag. 'Wie van dat beeld blij wordt gaat links staan, de rest rechts.' Veel opdrachtgevers lopen vastbesloten naar de rechterkant van de zaal. 'Want,' zoals een deelnemer zegt, 'het gaat bij bouwen niet alleen om neurowetenschappen, maar ook om creativiteit.' Een ander droombeeld refereert losjes aan de masterclass over organisch ontwikkelen: 'Als wij later opdrachtgever zijn, zijn wij werkloos, want dan bouwen buurtbewoners zelf.' Een van de opdrachtgevers krijgt de lachers op zijn hand als hij meldt dat dit beeld hem vrolijk stemt. 'Want dan ben ik werkloos en heb ik alle tijd om, als buurtbewoner, tóch te bouwen.' Een optimistisch doordenkertje, dat symbool staat voor de gedrevenheid van de opdrachtgevers van vandaag én voor hun vertrouwen in de toekomst.

Tekst: Vincent Durivou en Hanneke Veldhuis
Foto's: Marco Pauws